

Savârșirea unei infracțiuni în perioada stării de urgență

"Pandemia generată de SARS-CoV-2 a determinat instituirea stării de urgență în România prin Decretul nr. 195/2020. Starea de urgență reprezintă o situație de criză care atrage o serie de măsuri excepționale, motiv pentru care se impune sancționarea mai aspră a anumitor fapte savârșite în această perioadă. În acest context, art. 77 lit. g) din Codul penal reglementează ca circumstanța agravantă generală savârșirea unei infracțiuni de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de starea de urgență", afirma Diana Pleș, avocat Iordachescu & Asociații.

Condițiile necesare pentru a se reține circumstanța agravantă

1. Pentru ca circumstanța agravantă să fie incidentă este necesar, în primul rând, ca infracțiunea să fie comisă în perioada în care este instituită starea de urgență. Astfel, nu vor intra în sfera de aplicare a acestei norme faptele care au fost comise anterior decretării stării de urgență, indiferent de momentul în care acestea și-au produs efectele. Cu toate acestea, în măsura în care discutăm despre infracțiuni continue sau continuate care se epuizează ulterior decretării stării de urgență apreciem ca se va putea reține circumstanța agravantă. Totodată, cât timp fapta a fost comisă în această perioadă, circumstanța va fi reținută chiar dacă consecințele ei s-au produs abia după încetarea stării de urgență.

De exemplu, inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust și dacă s-a pricinuit o pagubă materială mai mare de 2.000.000 lei constituie infracțiunea de înșelăciune cu consecințe deosebit de grave.

Astfel, dacă o persoană fizică sau juridică solicită donații pentru achiziționarea de către spitale de aparatură medicală necesară luptei cu noul Coronavirus, fără a urmări acest scop, circumstanța agravantă se va reține chiar și în ipoteza în care suma respectivă va fi obținută doar după încetarea stării de urgență.

2. De asemenea, este necesar ca cel care savârșeste infracțiunea să profite de starea de urgență. Simpla savârșire a unei infracțiuni în această perioadă nu atrage reținerea circumstanței agravante. Aceasta poate fi reținută numai în măsura în care faptuitorul se folosește de împrejurare pentru a comite fapta.

Spre exemplu, dacă faptuitorul, cunoscând că anumite persoane suferă de Covid-19 și sunt internate într-un centru de carantină sau în spital, fură bunuri din casa acestora, condiția va fi îndeplinită.

Sancțiune

Faptele comise în acest context prezintă un pericol social mai ridicat. Conduita autorului constă în ostilitatea față de activitatea socială de salvare a valorilor socio-umane, acesta profitând de instabilitatea existentă pentru a se sustrage de la răspunderea penală. Din aceste motive există posibilitatea aplicării unei sancțiuni mai aspre, dar acest lucru nu este obligatoriu.

În situația în care infracțiunea savârșită este sancționată cu închisoarea se poate aplica o pedeapsă până la limita maximă prevăzută de lege pentru acea infracțiune, iar dacă se apreciază că fiind necesar se poate adăuga un spor de până la doi ani, cu condiția ca acest spor să nu reprezinte mai mult de o treime din pedeapsa maximă prevăzută de lege pentru respectiva infracțiune. Luând ca exemplu infracțiunea de furt simplu, pentru această infracțiune limita maximă prevăzută de lege este pedeapsa închisorii de 3 ani. Așadar, sporul care poate fi aplicat este de cel mult o treime din acest maxim, respectiv 1 an.

În ipoteza în care pedeapsa aplicată este amenda, este permisă majorarea pedepsei cu cel mult o treime din

maximul amenzii prevazut pentru acea infracțiune. Astfel, daca se aplica o amenda penala în valoare de 3000 lei, aceasta poate fi majorata datorita reținerii circumstanței cu înca o treime, respectiv 1000 lei.